

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/113/2017
Identifikačné číslo spisu: 2516204563
Dátum vydania rozhodnutia: 23.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2516204563.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ H., bývajúcего v F., 2/ P., bývajúcej v F., proti žalovaným 1/ H., bývajúcemu v F., 2/ P., bývajúcej v F., 3/ OTP Banke Slovensko, a. s., so sídlom v Bratislave, Štúrova 5, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 6 C 166/2016, o dovolaní žalovanej 2/, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 14. novembra 2016, sp. zn. 23 Co 437/2016, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Trnave zo 14. novembra 2016 sp. zn. 23 Co 437/2016 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I. Okresný súd Piešťany uznesením z 13. septembra 2016 č. k. 6 C 166/2016-29 zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobcovia domáhali uloženia povinnosti žalovanej 2/ zdržať sa akéhokoľvek nakladania a to najmä prevodu vlastníctva, darovania, založenia ako aj všetkých scudzovacích úkonov v prospech tretích osôb s nehnuteľnosťami zapísanými na liste vlastníctva č. XXXX a to pozemky registra „C“ s parcelným číslom XXXXX/XX, nachádzajúce sa v okrese F., a v katastrálnom území F. XXXXX/XX a rodinný dom so súpisným číslom XXXX, ktorý je postavený na pozemku s parcelným číslom XXXXX/XX, nachádzajúcim sa v katastrálnom území F. ako výlučným vlastníctvom žalovanej 2/ a to až do právoplatného rozhodnutia súdu o návrhu žalobcov vo veci vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 4 C 28/2016. Žalobcovia súčasne žiadali, aby súd uložil žalovanej 3/ povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva v jej prospech na nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXXX a to na pozemky registra „C“ s parcelným číslom XXXXX/XX, nachádzajúce sa v okrese Piešťany, obec Piešťany a v katastrálnom území F. a to rodinný dom so súpisným číslom XXXX, ktorý je postavený na pozemku s parcelným číslom XXXXX/XX, nachádzajúcim sa v katastrálnom území F. k úveru podľa záložnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Piešťany, katastrálnym odborom pod č. V 451/14, účinný 11. marca 2014 - 674/14 a to až do právoplatného rozhodnutia súdu o návrhu žalobcov vo veci samej vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 4 C 28/2016. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanoveniami § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 326 ods. 1, 2, § 327, 328 ods. 1 a § 329 ods. 1, 2 a 3 C.s.p. a vecne tým, že žalobcovia skutočnosť tvrdené v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadnym spôsobom neosvedčili a tieto zostali len

v rovine tvrdení, keď nebolo žiadnym spôsobom osvedčené, že žalovaná 3/ pristúpila k realizácii záložného práva k nehnuteľnostiam, prípadne že by žalovaná 2/ pristúpila k scudzeniu predmetných nehnuteľností.

2. Krajský súd v Trnave na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ uznesením zo 14. novembra 2016 sp. zn. 23 Co 437/2016-55, uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 C.s.p. zmenil a

a/ žalovanej 2/ uložil povinnosť zdržať sa akéhokoľvek nakladania a to najmä prevodu vlastníctva, darovania, založenia ako aj všetkých scudzovaných úkonov v prospech tretích osôb s nehnuteľnosťami, zapísanými na liste vlastníctva č. XXXX a to na pozemky registra „C“ s parcelným číslom XXXXX/XX, nachádzajúce sa v okrese F., obec F. a v katastrálnom území F. a rodinný dom so súpisným číslom XXXX, ktorý je postavený na pozemku s parcelným číslom XXXXX/XX, nachádzajúcim sa v katastrálnom území F. ako výlučným vlastníctvom žalovanej 2/ a to až do právoplatného rozhodnutia súdu o návrhu žalobcov vo veci samej vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 4 C 28/2016,

b/ žalovanej 3/ uložil povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva v jej prospech na nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXXX a to na pozemky registra „C“ s parcelným číslom XXXXX/XX., nachádzajúce sa v okrese F., obec F. a v katastrálnom území F. a to rodinný dom so súpisným číslom XXXX, ktorý je postavený na pozemku s parcelným číslom XXXXX/XX, nachádzajúcim sa v katastrálnom území F. k úveru podľa záložnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Piešťany, katastrálnym odborom pod č. V 451/14, účinný 11. marca 2014 - 674/14 a to až do právoplatného rozhodnutia súdu o návrhu žalobcov vo veci samej vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 4 C 28/2016. Dospel k záveru, že existuje dôvodná obava žalobcov zo scudzenia predmetných nehnuteľností, nakoľko žalovaná 2/ sporné nehnuteľnosti zaťažila záložným právom, existencia záložného práva v prospech žalovanej 3/ na liste vlastníctva č. 9109 je preukázaná a teda hrozba dražby je vysoko reálna.

3. Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podala dovolanie žalovaná 2/ (ďalej aj „dovolatelka“). Namietala, že v konaní došlo k vade uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ C.s.p. a to, že súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uviedla, že odvolací súd jej neumožnil vyjadriť sa k odvolaniu žalobcov 1/ a 2/ a tiež k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré jej neboli doručené. Uvedeným postupom odvolací súd znemožnil vyjadriť sa k tvrdeným skutočnostiam a dôkazom predložených žalobcami v rámci odvolania, ako aj ku skutočnostiam tvrdným v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberala skutkový a právny stav veci.

4. Žalobcovia vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhli dovolanie odmietnuť. Uviedli, že predpokladom na záver o porušení práva na spravodlivý proces je také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstránitel'né v činnosti súdu pred začatím konania alebo v konaní o veci samej, resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v zákone. Poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. februára 2017 sp. zn. 3 Obdo 1/2017.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“, „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), s príslušným vysokoškolským právnickým vzdelaním (§ 429 ods. 2 písm. a/ C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej 2/ je dôvodné.

6. Podľa ust. § 329 ods. 1 C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

7. Podľa ust. § 420 písm. f/ C.s.p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu

vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Citované ustanovenie § 420 písm. f/ C.s.p. zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, kde miera porušenia procesných práv niektorej zo strán sporu nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka v súvislosti s vadným procesným postupom odvolacieho súdu namietala, že odvolací súd konal v rozpore s procesnými predpismi upravujúcimi doručovanie odvolania a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sporových strán protistrane.

9. V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že žalobcovia podali proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý, odvolanie (č. I. 37). Odvolací súd odvolanie žalobcov a ani návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nedoručil žalovaným.

10. Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel k záveru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, prípadne ani nejde o vyjadrenie, ktoré by mohlo mať vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním. Pokiaľ súd druhej procesnej strane takúto možnosť nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorý je zaručený článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

11. Po preskúmaní veci dospel dovolací súd k záveru, že v danom prípade došlo postupom odvolacieho súdu k naplneniu vady vyplývajúcej z ust. § 420 písm. f/ C.s.p. Táto vada spočíva v postupe odvolacieho súdu, ktorý v rozpore s ustanovením § 329 ods. 1 C.s.p. nedoručil odvolanie žalobcov a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalovaným, v dôsledku čoho bol porušený princíp rovnosti zbraní. Porušením princípu rovnosti zbraní bolo porušené právo žalovanej 2/ na spravodlivý súdny proces v zmysle ust. § 420 písm. f/ C.s.p.

12. Na základe uvedených skutočností dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu podľa ust. § 449 ods. 1 C.s.p. zrušil a podľa ust. § 450 C.s.p. mu vec vrátil na ďalšie konanie s tým, že v zmysle ust. § 453 ods. 3 C.s.p. v novom rozhodnutí vo veci rozhodne aj o nároku na náhradu trov odvolacieho konania.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.